

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ วิชาภาษาไทย และวิชาวิธีสอนภาษาไทย กับ ผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูเชียงใหม่ โดยมุ่งศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์วิชาวิธีสอนภาษาไทย กับ ผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย และความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์วิชาหมวดภาษาไทย ร่วมกับวิชาวิธีสอนภาษาไทย และ ผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย

ตัวอย่างประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูเชียงใหม่ ที่ออกฝึกสอนในภาคปลาย ปีการศึกษา 2518 จำนวน 100 คน

ข้อมูลสำหรับการวิจัยได้แก่ ผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย ซึ่งได้มาจากคะแนนที่ผู้วิจัย อาจารย์นิเทศก์ และครูที่เลี้ยง ให้จากเกณฑ์การให้คะแนนในแบบประเมินผลการฝึกสอนที่สร้างขึ้น นำมาหาคะแนนเฉลี่ย และผลการเรียนวิชาหมวดภาษาไทย วิชาวิธีสอนภาษาไทย ผู้วิจัยได้คัดลอกมาจากแผนกทะเบียน วิทยาลัยครูเชียงใหม่ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และทดสอบความมีนัยสำคัญ ปรากฏผลดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์วิชาหมวดภาษาไทย กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย ไม่มีความ

สัมพันธ์กัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

2. ผลสัมฤทธิ์วิชาวิธีสอนภาษาไทย กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย ไม่มีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

3. ผลสัมฤทธิ์วิชาหมวดภาษาไทย ร่วมกับวิชาวิธีสอนภาษาไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

4. จากแบบสอบถามปัญหาในการฝึกสอนวิชาภาษาไทย นักศึกษามีปัญหามากในการฝึกสอนวิชาหลักภาษา ส่วนวิชาการรวมคดีและการใช้ภาษา มีปัญหานานกลาง

อภิปรายผล

เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ทางสถิติ ร่วมกับ ตาราง ผลสัมฤทธิ์วิชาหมวดภาษาไทย วิชาวิธีสอนภาษาไทย และผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย (ภาคผนวก) และผลจากแบบสอบถามปัญหาในการฝึกสอนวิชาภาษาไทยแล้ว อาจสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์วิชาหมวดภาษาไทย กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย ไม่มีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 แสดงว่า ไม่สามารถกล่าวได้ว่า นักศึกษาที่ได้คะแนนวิชาหมวดภาษาไทยสูง จะได้คะแนนการฝึกสอนวิชาภาษาไทยสูงหรือต่ำ และในทำนองเดียวกัน ก็ไม่สามารถกล่าวได้ว่า นักศึกษาที่ได้คะแนนวิชาหมวดภาษาไทยต่ำ จะได้คะแนนการฝึกสอนวิชาภาษาไทยต่ำหรือสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การฝึกสอน หรือ การสอนนั้น นักศึกษาแต่ละคนอาจต้องใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัวของแต่ละคน ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชานั้นเป็นส่วนประกอบเพียงส่วนหนึ่ง การสอนที่คืบหน้า ผู้สอนนอกจากจะมีความรู้แล้ว จะต้องเข้าใจกลวิธีในการสอน การถ่ายทอดอธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจ รู้จักการใช้ภาษาเรียบเรียงถ้อยคำให้เข้าใจง่าย และจะต้องใช้ความรู้ และกลวิธีอื่น ๆ ประกอบอีกมาก จึงมักปรากฏเสมอว่าครูอาจารย์ที่มีความรู้ดี แต่สอนแล้วนักเรียนไม่ค่อยเข้าใจ อีกประการหนึ่งสำหรับนักศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประสบปัญหาในการฝึกสอน คือ ภาษาถิ่น นักศึกษาขาดทักษะในการใช้ภาษาไทย

โดยเฉพาะการพูด เพราะตามปกตินักศึกษาและนักเรียนในโรงเรียนฝึกสอนจะพูดภาษาถิ่นแต่เมื่อเวลาสอนใช้ภาษากลาง บางครั้งจึงเกิดปัญหานักศัพท์ภาษากลางไม่ออก การอธิบายจึงติดขัด ทำให้การสอนไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนี้ นักศึกษาบางส่วนยังพูดไม่ชัดในพยัญชนะควบกล้ำ และสระบางเสียง

ผลการวิจัยข้อนี้ ตรงกับ งานวิจัย ของ แอด. เจ. รัฟฟิน¹ (Lu Juana Ruffin) ซึ่งทำวิทยานิพนธ์ปริญญาครุศึกษบัณฑิต ที่ เกลอะ บอร์ช วอชิงตัน ยูนิเวอร์ซิตี (The George Washington University) ใน ค.ศ. 1974 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสอนกับผลการเรียนของครู ผลการวิจัยของ รัฟฟิน ปรากฏว่าครูที่มีความรู้ทางภาษาดี ยังขาดทักษะและความสามารถในการสอนอีกมาก ซึ่งแสดงว่าความรู้กับความสามารถในการสอนของครูที่รัฟฟินศึกษานั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน

ส่วนงานวิจัยภายในประเทศที่ตรงกับผลงานวิจัยในข้อนี้ ได้แก่งานวิจัยของ บรรณ เลง ทรรทรานนท์² ได้ทำวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต พ.ศ. 2518 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในหมวดวิชาบังคับทางการศึกษา หมวดวิชาเอกภาษาอังกฤษ กับ ผลการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ข้อหนึ่งของผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ในหมวดวิชาเอกภาษาอังกฤษ กับผลการฝึกสอนไม่

¹Lu Juana Ruffin, "Expected Teachers Competencies of the Maryland Elementary School Teachers," Dissertation Abstract International - A (October 1974) 35: 4, : 2095.

²บรรณ เลง ทรรทรานนท์, "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในหมวดวิชาบังคับทางการศึกษาหมวดวิชาเอกภาษาอังกฤษ กับผลการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519).

มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในปีการศึกษา 2518

2. ผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิธีสอนภาษาไทย กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 จึงไม่สามารถกล่าวได้ว่านักศึกษาที่ไคคะแนนวิชาวิธีสอนภาษาไทยสูง จะไคคะแนนในการฝึกสอนสูงหรือต่ำ ในทำนองเดียวกัน ก็ไม่สามารถกล่าวได้ว่า นักศึกษาที่ไคคะแนนวิชาวิธีสอนภาษาไทยต่ำ จะไคคะแนนในการฝึกสอนต่ำหรือสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการฝึกสอนนั้นนักศึกษาแต่ละคนอาจจะต้องใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว และการฝึกสอนนั้นอาจจะมีลักษณะเฉพาะแตกต่างไปจากการเรียนในวิชาวิธีสอนภาษาไทย หรืออาจเป็นเพราะอิทธิพลของครูที่เลี้ยงในการฝึกสอน นักศึกษาใกล้ชิดกับครูที่เลี้ยงมากกว่าอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู จึงหันไปใช้วิธีสอนตามครูที่เลี้ยง ผลการฝึกสอนจึงไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนวิชาวิธีสอนภาษาไทย นอกจากนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรวิชาวิธีสอนภาษาไทยกำหนดเวลาให้น้อย สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ทำให้การเรียนการสอนไม่แจ่มแจ้งเพราะต้องเร่ง สังกัดได้ว่า บางหัวข้อ นักศึกษาเข้าใจน้อยมาก เช่น หัวข้อกลวิธีในการสอน เป็นต้น

3. ผลสัมฤทธิ์ในวิชาหมวดภาษาไทย รวมกับผลสัมฤทธิ์วิชาวิธีสอนภาษาไทย และผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 แสดงให้เห็นว่า เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ของแต่ละวิชาดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทยแล้ว แม้จะเอาผลสัมฤทธิ์ของทั้ง 2 วิชามารวมกันหาความสัมพันธ์กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทยก็ยังไม่มีความสำคัญอยู่นั่นเอง จึงเห็นได้ชัดว่าทั้งสองวิชานี้ไม่ช่วยในการฝึกสอนวิชาภาษาไทยเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการวิเคราะห์และการอภิปรายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในวิชาหมวดภาษาไทย วิชาวิธีสอนภาษาไทย กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยขอเสนอความคิดเห็นและแนวทางให้ผู้บริหารการศึกษา นักการศึกษา ครูอาจารย์ในสถาบัน

ฝึกหัดครู ในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย วิชาวิธีสอนภาษาไทย และการฝึกสอนวิชาภาษาไทยดังต่อไปนี้

1. วิชาหมวดภาษาไทย จากผลของการวิจัยผลการฝึกสอน และแบบสอบถามปัญหาในการฝึกสอนวิชาภาษาไทย จะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์วิชาหมวดภาษาไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการฝึกสอนวิชาภาษาไทย จึงควรที่จะปรับปรุงเนื้อหาวิชาหมวดภาษาไทยให้เหมาะสม จากแบบสอบถามจะเห็นได้ว่า นักศึกษาประสบปัญหามากในวิชาหลักภาษา จึงควรเพิ่มเวลาเรียนและมีกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ และทัศนคติระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง และกับครูอาจารย์ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างเสริมความเข้าใจและทักษะในวิชาภาษาไทย ส่วนเนื้อหาวิชาหลักภาษาที่น่าไปใช้ในการฝึกสอนภาษาไทยมาก คือ วลีวิภาค ควรแบ่งเวลาในการสอนให้มากกว่าอย่างอื่น รองลงไปคือ อักษรวิธี - ฉันทลักษณ์ และวากยสัมพันธ์ ตามลำดับ

วิชาวรรณคดี นักศึกษาส่วนมากชอบสอนวิชานี้ วิชาวรรณคดีที่ผู้สอนควรเน้นเพิ่มขึ้นคือ การอ่านทำนองเสนาะ โดยเฉพาะคำประพันธ์นิทานกพย์ กลอน และโคลง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการฝึกสอนวิชาวรรณคดี ส่วนราย กับฉันท ไซ่ประโยชน์น้อยมากในการฝึกสอน เนื้อหาวิชาวรรณคดีไทยในหลักสูตรฝึกหัดครูควรเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษา อาจจะจัดให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาสำหรับนักศึกษาได้ โดยให้นักศึกษาอ่านวรรณคดีที่คัดตอนมาในแบบเรียนภาษาไทย แคคนจนจบทั้งเรื่องและทุกเรื่อง

2. วิชาวิธีสอนภาษาไทย เนื้อหาที่ควรเพิ่มเติมได้แก่ กลวิธีในการสอนหลักภาษา วรรณคดี และการใช้ภาษา เพราะจากแบบสอบถามนักศึกษามีความเข้าใจน้อยมาก เนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากในการฝึกสอนและการออกไปเป็นครู คือ การฝึกทำอุปกรณ์การสอน ควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้น และพยายามหาวิธีการใหม่ ๆ ในการทำอุปกรณ์ โดยใช้วัสดุพื้นบ้าน ราคาถูก และเน้นวิธีใช้อุปกรณ์ สำหรับการทดลองสอนเพื่อนนักศึกษา

หน้าชั้น นักศึกษาบางส่วนเห็นว่าได้ประโยชน์น้อย ถ้าทำได้ควรให้นักศึกษาได้ทดลองสอนนักเรียนจริง ๆ ถ้ามีโรงเรียนประถมศึกษายู่ใกล้หรือมีโรงเรียนสาธิตในวิทยาลัย สำหรับสังเกตการสอนและทดลองสอนจะเป็นประโยชน์มาก

3. การฝึกสอน อาจารย์นิเทศควรจะมีมากขึ้น เพื่อจะได้ใกล้ชิดและให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่นักศึกษาฝึกสอนประสบ ควรจัดให้มีการสัมมนาระหว่างครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันในหลักการและวิธีการฝึกสอน การนิเทศการสอน และการประเมินผลการฝึกสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัยต่อไป

สำหรับผู้สนใจเกี่ยวกับการผลิตครูของสถาบันฝึกหัดครู อาจศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น

1. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์วิชาอื่น ๆ กับการฝึกสอน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
2. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์วิชาเอกวิชาการศึกษา กับการฝึกสอน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
3. ปัญหาการฝึกสอนวิชาต่าง ๆ
4. ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน การวัดผล และการฝึกสอน
5. วิเคราะห์ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างอาจารย์นิเทศกับครูพี่เลี้ยง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย